Regd. No. HPTIB/2017/74104

TIBETAN NEWS

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༨ རབ་གནས་ལྕགས་གླང་ལོ། | བོད་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༣༠ རེས་གཟའ་ལྷག་པ། | 6th October 2021
ལོ་ ༥ ཨང་། ༤༠ | བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག | Vol. 5 Issue 40 Price Rs. 1

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འཚམས་འདྲིའི་གསུང་འཕྲིན་སྩལ་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ ཉིན་བོད་མིའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཞུགས་སྒར་རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་སྐུ་ཞབས་རྣམ་ནཱཐ་ཀོ་ཝིནྡ་ (Shri Ram Nath Kovind) མཆོག་དགུང་གྲངས་ ༧༦ ལ་ཕེབས་པའི་འཁྲུངས་སྐར་གྱི་རྗེས་འབྲེལ་ཉིན་སྲིད་འཛིན་མཆོག་ལ་འཚམས་འདྲིའི་གསུང་འཕྲིན་སྩལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན། སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་བློས་བཏང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང་། ལྷག་པར་མི་མང་ཉམ་ཐག་གི་སྐྱིད་ཕྱུག་ལས་གནང་བཞིན་པར་ངོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞུ་གི་ཡོད།

རྒྱ་གར་ནི་ད་བར་ཆོས་ལུགས་དང་རིག་གཞུང་སྣ་མང་ལས་གྲུབ་པའི་མི་མང་ཕན་ཚུན་བརྩེ་བཀུར་དང་འཆམ་མཐུན་ངང་འཚོ་བཞིན་པའི་ཁྲིམས་གཞིས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ནང་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཤོས་དང་མི་འབོར་མང་ཤོས་གྲས་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་གར་གྱི་མཚན་སྙན་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྡིངས་ཆའི་སྟེང་ཁྱབ་བཞིན་ཡོད། འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་ང་ཚོ་ཚང་མ་ཕན་ཚུན་གཅིག

ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་གནས་སྟངས་ཤུགས་ཆེ་ཆགས་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། ངོས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ངོས་ནས་འགྲོ་བ་མི་ཞི་བདེའི་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིད་རྒྱུའི་ཐུགས་འགན་གཙོ་བོ་བཞེས་པའི་རེ་ལྟོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

འདི་ལྟར་བྱེད་པར་རྒྱ་གར་གྱིས་རང་གི་གནའ་བོའི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་འཚེ་བ་མེད་པའི་ལྟ་གྲུབ་དང་བྱམས་བརྩེ་སྤེལ་རེས་གནང་དགོས་པ་དང་། འཚེ་བ་མེད་པའི་ལྟ་གྲུབ་དང་བྱམས་བརྩེ་ནི་དེང་སང་འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དགོས་མཁོ་ཅན་ཆགས་ཡོད། ངོས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་ལྡན་པ་ཞིག་བསྐྲུན་པར་རྒྱ་གར་ནི་གནའ་དེང་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་གྱི་ལུང་པ་གཅིག་པུ་དེ་ཡིན་པ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

འདི་ལོར་ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ལ་བཙན་བྱོལ་དུ་སླེབས་ནས་ལོ་ངོ་ ༦༢ འཁོར་བཞིན་ཡོད། ངོས་ཀྱིས་བོད་མི་མཆེད་གྲོགས་ཕོ་མོ་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱིས་གཏོང་ཕོད་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བོད་མིར་གཟིགས་སྐྱོང་གནང་བཞིན་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་འཁོད་ཡོད།

མཐར་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཐུགས་སྨོན་མཛད་ཡོད་པ་བཅས།།

མེས་པོ་དམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཱནྡྷིའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢ རེས་གཟའ་སྤེན་པ་ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་མེས་པོ་དམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཱནྡྷིའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་ཡིན་སྐབས། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཱནྡྷིའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད། དེ་ཡང་གོང་ཆེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༨།༣༠ ཐོག་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་། ལས་ཁུངས་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་དང་དྲུང་འཕར། བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་གི་སྤྱི་ཞུའི་ལས་བྱེད་བཅས་བཀའ་ཤག་གི་ཚོགས་ཁང་དུ་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤྱིན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་མེས་པོ་དམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཱནྡྷིའི་སྐུ་པར་མདུན་དུ་སྣང་གསལ་མར་མེ་ཞལ་ཕྱེ་གནང་བ་དང་འབྲེལ། ཕྱི་ནང་གི་གསར་འགོད་པ་རྣམས་ལ་གསུང་དོན། མེས་པོ་དམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཱནྡྷི་མཆོག་ལ་ (Mahatma) ཞེས་ཆེ་མཐོང་ཞུལ་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ནི། དམ་པ་ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་རང་བཙན་འཐབ་རྩོད་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་མི་མང་གི་འགོ་ཁྲིད་དེ་ཡིན་ཏེ་གཞུང་ནས་རང་བཙན་ཐོབ་ཐབ་པའི་གནས་བབ་འདི་འཚེ་བ་མེད་པའི་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་པ་དེས་འཛམ་གླིང་ནང་དཀའ་རྙོག་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་འཚེ་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་དཀའ་རྙོག་སེལ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་འཛམ་གླིང་ནང་དཀའ་རྙོག་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་འཚེ་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་སེལ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་གནས་བབ་འདི་མེས་པོ་དམ་པ་གཱནྡྷི་མཆོག་གིས་མིག་དཔེ་བསྟན་པའི་བྱ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་ནང་ཨ་རིའི་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཡིན་ནའང་མར་ཏིན་ལུ་ཐར་ཀིང་མཆོག་གིས་འགོ་ཁྲིད་པ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་ནང་མི་རིགས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་ཐད་ཉེལ་སེལ་མན་ཌེ་ལ་མཆོག་གིས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ། གཞན་ཡང་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཕྱོགས་གང་སར་འཚེ་བ་མེད་པའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཏེ་དཀའ་རྙོག་བསལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གནས་བབ་སྐྲུན་ཐུབ་པ་རེད། བོད་མིར་མཚོན་ན་བོད་མིའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུ་ཁྲིད་པའི་ཐོག་བོད་མི་རྣམས་ནང་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་འཚེ་བ་མེད་པ་དང་བྱམས་བརྩེའི་ལྟ་གྲུབ་གཉིས་གཙོ་བོར་བཟུང་སྐྱེ་འགྲོ་གི་ཡོད། བོད་པའི་འཐབ་རྩོད་ནི་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ནི་བོད་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འགན་ལྷ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ནའང་། བོད་པའི་འཐབ་རྩོད་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་སེལ་ཐབ་ཆེ་འཛམ་གླིང་ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་ནང་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྲུར་དུ་གཞག་ཐུབ་པ་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཕྲན་བུ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རེད། རྒྱ་གར་ལྷ་བུ་ཡིན་ན། སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་གར་གྱི་མི་འབོར་ཆེན་པོ་རེད། དབང་འཛིན་མཁན་དེ་ཨིན་ཇི་ལུང་པ་ཡིན་པ་དང་ས་ཐག་རིང་པོ། མི་འབོར་ཉུང་བ་རེད། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ནི་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་མི་འབོར་ཉུང་བ། རྒྱ་ནག་གི་མི་འབོར་ཧ་ཅང་ཆེན་པོའི་གནས་བབ་ཅིག་ཡིན་སྐབས། གནས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་འཚེ་བ་མེད་པ་དང་དྲང་བདེན་གྱི་ནུས་སྟོབས་ཡལ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པར་བརྟེན་བོད་པའི་འཐབ་རྩོད་དེ་བཞིན་མེས་པོ་དམ་པ་གཱནྡྷི་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་པའི་ཐོག་ནས་འཐབ་རྩོད་སྲུ་མཐུད་སྐྱོང་གི་ཡོད། ང་ཚོས་དམ་པ་ཁོང་གིས་ལམ་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པ་དང་། དམ་པ་ཁོང་རྒྱ་གར་ནང་དུ་བཞུགས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཨིན་ཇི་ལུང་པ་དང་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་ནང་ཡོད་པའི་སྐབས་ལས་འགུལ་སྣ་མང་སྤེལ་ཡོད། ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་ཧིནྡ་སྭ་རཱཛ་ (Hind Swaraj) ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་དེ་ཉིད་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོར་འདོན་སྤེལ་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཁྲིད་དེའི་ཐོག་ལ་དངོས་གནས་ཞིབ་ཚགས་པོའི་ཉམས་ལེན་དང་སློབ་གཉེར་བྱེད་རྒྱུའི་ཐོག་ལ་བཀའ་ཁྲི་ཟུར་པ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་སྣེ་ཁྲིད་པའི་རྒྱ་གར་ནང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་ཆེ་མཐོང་ཆེན་པོ་ཞུ་གི་ཡོད་པ་དང་། གཱནྡྷིའི་ལྟ་གྲུབ་སྐོར་ཉམས་ལེན་ཙམ་མ་ཟད། གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་ཧ་ཅང་གི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། དེ་རིང་རྒྱ་གར་གྱི་མེས་པོ་དམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཱནྡྷི་མཆོག་གི་འཁྲུངས་སྐར་དང་སྐབས་བསྟུན། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྡེ་མོ་བ་ཚོ་འདིར་འཛོམས་ཏེ་གུས་འདུད་ཞུ་གི་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་བཀའ་ཤག་གི་མཇལ་འཕྲད་ཁང་དུ་མངར་ཟས་དང་གསོལ་ཇ་འདྲེན་པ་འབུལ་ཞུས་ཏེ་མཇུག་སྒྲོ་གྲོལ་ཡོད་པ་བཅས། །

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

ཁི་ན་ཊའི་གཞུང་ཚབ་ཆེན་མོ་ལྷམ་སྐུ་མི་ཡ་ཡེན་མཆོག་ཀུ་ལུ་དཔལ་རབ་གླིང་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སུ་ཕེབས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཅིན་ཊེ་གར་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཁི་ན་ཊའི་གཞུང་ཚབ་ཆེན་མོ་ལྷམ་སྐུ་མི་ཡ་ཡེན་ (Mrs. Mia Yen) མཆོག་ཀུ་ལུ་དཔལ་རབ་གླིང་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སུ་ཕེབས་པར་ཀུ་ལུ་དཔལ་རབ་གླིང་གི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱིས་ཕེབས་བསུའི་སྔེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད།

དེ་ཡང་ཕེབས་བསུའི་མཛད་སྒོ་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་ཐོག་མར་ཁི་ན་ཊའི་གཞུང་ཚབ་ཆེན་མོ་མི་ཡ་ཡེན་མཆོག་གིས་མར་ཕྱེ་ཞལ་ཕྱེ་དང་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་པར་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་དར་ཕུལ་རྗེས། ས་གནས་འགོ་འཛིན་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུའི་གསུང་བཤད་དང་སོ་སྐྱོ་ཊ་མ་ནུ་ལིའི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ནས་རིག་གཞུང་འཁྲབ་སྟོན་གཟིགས་འབུལ་ཞུས།

དེ་ནས་ཁི་ན་ཊའི་གཞུང་ཚབ་ཆེན་མོ་མི་ཡ་ཡེན་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་མཚམས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་། ས་གནས་འབྱུས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་རྡོ་རྗེ་ཆོས་འཕེལ་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུ་ལུ་མ་ནཱ་ལི་ཁུལ་གྱི་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ཁི་ན་ཊའི་གཞུང་ཚབ་མཆོག་ལ་དྲན་རྟེན་ཕྱག་རྟགས་ཤིག་འབུལ་ལམ་ཞུས་ཡོད།

མཐར་ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་གཙོ་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོ་ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་མཚམས་གཞུང་ཚབ་མཆོག་ཀུ་ལུ་དཔལ་རབ་གླིང་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སུ་འཚམས་གཟིགས་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

མེས་པོ་དམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཱནྡྷིའི་འཁྲུངས་སྐར་ཉིན་ཙོན་ཏ་ར་ཁུལ་གྱི་བོད་མི་རྣམས་ནས་ཁོར་ཡུག་གཙང་བཟོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢ ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་མེས་པོ་དམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཱནྡྷིའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་དང་སྐབས་བསྟུན། ཙོན་ཏ་ར་ནང་ཆེན་བོད་མིའི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས་དང་སྤྱིར་བོད་ཁམས་བཟོ་གཞིས་ཚོགས་པ་ཐུན་མོང་ནས་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་གཙང་བཟོའི་ལས་འགུལ་ (Swachh Bharat Abhiyaan) ཞེས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་མཚོན་སླད་ཁོར་ཡུག་གཙང་བཟོའི་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་ཡོད།

དེ་ཡང་གོང་ཆེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོར་ཙོན་ཏ་ར་ནང་ཆེན་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སུ་མཛད་སྒོ་སྐབས་བདེ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་ཙོན་ཏ་ར་ནང་ཆེན་ས་གནས་འགོ་འཛིན་པདྨ་གཡུ་སྒྲོན་ལགས་ཀྱིས་ངོ་སྤྲོད་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་མཚམས་ས་གནས་གྲོང་གསེབ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་དཔོན་ཧྲན་ཊ་ན་དེ་ཝི་ (Bandhana Devi) ལགས་དང་རའི་བྷཊ་རཱམ་ (Raibat Ram) ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། དེ་ནས་སྤྱིར་སྡེ་དགེའི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ཚེ་རིང་ཕུན་ཚོགས་ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། མཛད་སྒོ་གྲུབ་མཚམས་སྤྱིར་སྡེ་དགེ་དང་ནང་ཆེན་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་གཞིས་མི་རྣམས་ནས་ཙོན་ཏ་ར་ཁུལ་དུ་ཁོར་ཡུག་གཙང་བཟོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཡོད་པ་བཅས།།

རྫ་དཔོན་པོ་ཁུལ་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་དགེ་འདུན་པ་གསུམ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་གློད་བཀྲོལ་བཏང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༢ ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྫ་དཔོན་པོའི་རྫི་དགོན་གཉིས་སུ་དམག་མི་འཁོར་ཆེན་བཏང་སྟེ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་པར་སྒྲིག་གཞོམ་བྱས་པ་དང་བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་པའི་ཉེས་མིང་འོག་སེར་སྐྱ་གྲངས་ ༡༢༡ ཙམ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་སེར་ཤུལ་རྫོང་དུ་བཙན་ཁྲིད་བྱས་པའི་ཁོངས་ནས་རྫ་དཔོན་པོ་དགོན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་གསུམ་མ་གཏོགས་གཞན་ཚང་མ་གློད་གྲོལ་བཏང་ཡོད།

དེ་ཡང་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་རིང་བཟའ་བཏུང་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཞན་པ་མ་ཟད། ཉིན་ལྟར་གང་བྱུང་གཅར་རྡུང་བཏང་བ་དང་། སློབ་གསོའི་ལས་རིམ་ཤུགས་ཆེ་སྤེལ་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དགའ་ཞེན་དགོས་པ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ཐོག་ཤར་བསྐྱོད་དགོས་པ། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་པར་སྒྲིག་གཞོམ་དང་བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་མི་ཆོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སློབ་གསོ་སྤེལ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཉེན་རྟོག་པས་ཁ་པར་རྟོག་བཤེར་དང་། སྤུན་ཉེ་འབྲེལ་སོགས་ལ་འདྲི་རྩད་ཀྱིས་བསུན་གཙེར་བཟོས་པ། བཀག་ཉར་འོག་དམག་གི་སྒྲིར་བདར་སྤྲད་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་འོག་མི་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་རྡུང་རྡེག་བཏང་ཡོད།

ད་ལྟ་མུ་མཐུད་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་འོག་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་པ་གསུམ་ནི། ཉི་སྒྲོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢ ཉིན་རྒྱ་ནག་ཉེན་རྟོག་པས་རྫ་སྐད་དཔོན་པོ་དགོན་པ་དཀའ་ལྡན་མདོ་སྔགས་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་གི་དགེ་འདུན་པ་ ༦ འཛིན་བཟུང་བཙན་ཁྲིད་བྱས་པའི་ཁོངས་ནས་ཡིན།

དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ས་གནས་བོད་མི་མང་ཚོགས་ལ་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་ནང་ཀུང་གོ་གུང་ཁྲན་ཏང་ལ་ཤ་ཞེན་དགོས་པ་དང་། ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་དྲན་དགོས་པ། ཁ་བྲལ་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུ་མིན་པ། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་པར་བདག་ཉར་མི་བྱེད་པ། སྐད་འཕྲིན་དང་དྲ་རྒྱ་སོགས་བརྒྱུད་ཚོགས་པ་འཛུགས་མི་ཆོག་པ་བཟོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་ངེས་པར་དུ་འཛུགས་དགོས་ཚེ་ས་གནས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་དང་ལས་བྱེད་ཅིག་ཚོགས་པའི་ནང་ཡོད་དགོས་པའི་ཆ་རྐྱེན་བཟོས་ཡོད་པར་བརྟེན། ཕ་སྐད་སྲུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པ་དང་སྐད་ཡིག་ཞབས་ཞུ་ཚོགས་པ། ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པ་སོགས་གལ་གནད་ཆེ་བའི་ཚོགས་པ་ཁག་ཡོངས་རྫོགས་སྒོ་བརྒྱབ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་སྔ་རྒྱ་གཞུང་གིས་ལོ་ན་ ༡༨ མན་གྱི་བོད་མི་རྣམས་དགོན་པར་ཞུགས་མི་ཆོག་པའི་བཙན་བཀའ་བཏང་ཡོད་པ་ལྟར། ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་གཞུང་གིས་བཙན་བཀའ་དེ་སྔར་ལྷག་ལག་བསྟར་ཤུགས་ཆེ་བྱས་ཏེ་ཕ་མའི་ངོས་ནས་སོ་སོའི་ཕྲུ་གུ་ལོ་ ༡༨ མ་ལོན་བར་དགོན་པར་གཞག་རྒྱུ་མིན་པའི་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་འཛུགས་དགོས་པ་མ་ཟད། ས་རྟགས་ཀྱང་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། །

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༤༨ ཐོག་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་སྲུང་ཞུ་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་གནང་བ།

༄༅། །སྭིད་སི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་ནི་ཝའི་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༤༨ ཚོགས་བཞིན་པའི་ཐོག་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་སྲུང་ཞུ་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཊེན་མཱཀ་དང་། ཇར་མ་ནི། ནེ་དར་ལེནྜ། སྭི་ཊན། སྭིད་སི། ཨ་རི། དེ་བཞིན་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་ ༢༧ ལས་གྲུབ་པའི་ཡོ་རོབ་མཐུན་ཚོགས་བཅས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་གཙོ་བོ་གྱུར་པའི་ཤིན་ཅང་དང་། ཧོང་ཀོང་བཅས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་མེད་དྲག་རོལ་བཏང་དང་གནོན་བཞིན་པར་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་ཤུགས་ཆེ་གནང་ཡོད།

སྐབས་དེར་ཨ་རིའི་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་མེད་དྲག་རོལ་བཏང་དང་གནོན་བཞིན་པའི་ཐོག་རིག་གཞུང་རྩ་གཏོར་དང་མི་རིགས་འཐེན་འཁྱེར། དཔལ་འབྱོར་བཀུ་གཞོག་བྱེད་བཞིན་པར་སྐྱོན་འཛུགས་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྐད་ཡིག་སོགས་ལ་དམ་བསྒྲགས་བྱེད་བཞིན་པར་སེམས་འཚབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤུགས་ཆེ་བཏོན་གནང་ཡོད།

ཕ་རན་སི་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ ༢༧ ལས་གྲུབ་པའི་ཡོ་རོབ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་བསྒྲགས་གཏམ་སྒྲོགས་སྤྲོད་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཡུ་རོབ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ནང་གི་ཁྲིམས་གཞིར་བཟུང་བོད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གྲང་ཉུང་མི་རིགས་ཤིན་ཅང་དང་ནང་སོག་བཅས་ཀྱི་རང་དབང་ལ་རྩི་མཐོང་དགོས་སྐོར་ནན་བརྗོད་གནང་ཡོད། ཊེན་མཱཀ་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་མེད་དྲག་རོལ་གཏོང་བཞིན་པའི་སྐབས་ཐོ་ལ་སེམས་འཚབ་ཤུགས་ཆེ་བརྗོད་གནང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དང་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྟོག་ཞིབ་པ་རྣམས་བོད་ནང་ཡོང་ཆོག་པའི་ཆོག་མཆན་སྤྲོད་དགོས་པའི་བསྐྱར་དུ་འབོད་སྐུལ་ཞུས་ཡོད།

གཞན་ཡང་ཇར་མ་ནི་དང་ནེ་དར་ལེནྜ། སྭིད་སི། སྭི་ཊན། ཨིན་ཡུལ། ཕིན་ལེནྜ། ནོར་ཝེ་བཅས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱིས་གཙོས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་གཞན་ཁག་གཅིག་ལ་འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་མེད་དྲག་རོལ་བཏང་དང་གནོན་བཞིན་པར་བློ་འཚབ་ཀྱི་རྣམ་པ་བཏོན་ཡོད་པ་བཅས། །

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་སློབ་དཔོན་མེ་ཀལ་ཕན་ཝལ་ཊ་པྲཱ་རག་མཆོག་གིས་བོད་མི་རྣམས་མི་རིགས་ཡིན་པ་ལས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ།

༄༅། །བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་དང་། བོད་ཀྱི་གནས་བབ་ཅེས་པའི་དཔེ་དེབ་རྩོམ་པ་པོ། རྒྱལ་སྤྱིའི་རྩོད་རྙོག་འདུམ་འགྲིག་ཚོགས་

པ་ཀི་རི་དྷཱ (Kreddha) ཞེས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་ཚོགས་གཙོ་སློབ་དཔོན་མེ་ཀལ་ཕན་ཝལ་ཊ་པྲཱ་རག (Dr. Michael van Walt van Praag) མཆོག་གིས་ལི་ཐུ་ཨེ་ནི་ཡཱ་ནས་ཡིན་པའི་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་པེ་ཊྲ་ར་སི (Petras Auštrevičius) ལགས་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་ཁོང་གིས་བརྩམས་པའི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གནད་བསྡུས་ (The Tibet Brief 20/20) ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ཕུལ་ཡོད། སྐབས་དེར་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་པེ་ཊྲ་ར་སི་ལགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གནད་བསྡུས་ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ལ་དགའ་མོས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དཔེ་དེབ་དེ་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་གང་མང་ལ་གནང་དགོས་པའི་གལ་གནད་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཡུ་རོབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཁྲིད་སླུ་ཁྲིད་བྱེད་བཞིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གསུངས།

དེ་རྗེས་སློབ་དཔོན་སྐུ་ཞབས་མེ་ཀལ་ཕན་ཝལ་ཊ་པྲཱ་རག་མཆོག་གིས་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་སྐུ་ཞབས་ཕྷ་བྷི་ཡོ་མ་སི་མོ་ཁ་སི་ཊལ་ཌོ (Fabio Massimo Castaldo) ལགས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་སྐུ་ཞབས་ཕྷ་བྷི་ཡོ་མ་སི་མོ་ཁ་སི་ཊལ་ཌོ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དང་ད་ལྟའི་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་གནད་དོན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གསུངས། ཉིན་གསུམ་པར་སྐུ་ཞབས་མེ་ཀལ་ཕན་ཝལ་ཊ་པྲཱ་རག་མཆོག་གིས་ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་འགོ་ཁྲིད་དང་གཞུང་འབྲེལ་མི་སྣ་སོགས་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གནད་བསྡུས་ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་སྐུ་ཞབས་མེ་ཀལ་ཕན་ཝལ་ཊ་པྲཱ་རག་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ གོང་རྒྱ་ནག་གིས་ནམ་ཡང་བོད་ཀྱི་བདག་དབང་བཟུང་མྱོང་མེད། ཅེས་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐད་གཟབ་གཟབ་གནང་དགོས་པ་དང་། བོད་མི་རྣམས་མི་རིགས་ཡིན་པ་ལས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་མ་རེད། ཅེས་གསུངས། སྐུ་ཞབས་མེ་ཀལ་ཕན་ཝལ་ཊ་པྲཱ་རག་མཆོག་གིས་དགོངས་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་དབུ་ཁྲིད་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མི་སྣ། ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམས་པས་ད་ཅང་གདེང་འཛོག་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

༧གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་ང་རྒྱའི་ཁ་བྱང་ www.bod.asia ཐོག་གཟིགས་པར་འཚལ།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་ནས་འདོན་སྤེལ་གནང་བའི་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྱེད་གནང་བ།

༄༅། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༩ རེས་གཟའ་ལྷག་པ་ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་དྲིལ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་དྲན་རྟེན་ཚོགས་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་གོ་སྒྲིག་འོག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ནས་ ༢༠༢༠ བར་ལོ་ངོ་བཅུའི་རིང་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཁོར་ཡུག་ཚན་པས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གི་གནད་དོན་ཐོག་རྩོམ་ཡིག་སྤེལ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་བོད་མིའི་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཐོག་ལྟ་ཚུལ་ (Tibetan Perspectives on Tibetan's Environment) ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ བོད་གནས་བསྐྱར་ཞིབ་ཅེས་པའི་དུས་དེབ་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་མཇལ་སྡོད་ཞིག་ཚོགས་ཡོད།

དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠།༣༠ ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་། ཕྱི་དྲིལ་དྲུང་ཆེ་ཀརྨ་ཆོས་དབྱིངས་ལགས། བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་ལགས། ཁོར་ཡུག་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་ཛམ་ལྷ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་ལགས། སྲིད་བྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་པ་རྟན་པ་བསྟན་འཛིན་བདེ་གསལ་ལགས། དེ་བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་དང་ཕྱི་ནང་གི་གསར་འགོད་པ་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་ངོ་སྤྲོད་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་མཚམས། བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཁོར་ཡུག་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་ཛམ་ལྷ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་ལགས་ཀྱིས་དཔེ་དེབ་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གནང་དོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཁོར་ཡུག་ཚན་པ་ངོས་ནས་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཁོར་ཡུག་སྐོར་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔེ་དེབ་ཅིག་འདོན་སྤེལ་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་ཚན་པའི་ངོས་ནས་དེ་སྔ་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྐོར་དཔྱད་རྩོམ་དང་རྩོམ་ཡིག་སྤེལ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔེ་དེབ་ཅིག་པར་སྐྲུན་ཞུ་ཐུབ་ཆེ་མང་ཚོགས་ལ་ཏ་ཅང་ཐུགས་ཕན་གསོ་ངེས་ཡིན་པར་བརྟེན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོ་ནས་བཟུང་ཁོར་ཡུག་ཚན་པས་བརྩམས་ཟིན་པའི་རྩོམ་ཡིག་རྣམས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་ད་ཆ་པར་སྐྲུན་ཞུས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

དཔེ་དེབ་དེ་ཉིད་པར་སྐྲུན་ཞུ་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི། སྤྱིར་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ནའང་ཁག་གཅིག་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་ཤུགས་རྐྱེན་འོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་བོད་པའི་ལྟ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། དོན་ངོ་མ་གང་ཡིན་གསལ་པོ་ཡོང་ཆེད་བོད་པའི་རྩོམ་པ་པོ་རང་གི་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཐོག་དཔེ་དེབ་པར་སྐྲུན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེབ་ནང་གི་དཔྱད་རྩོམ་གང་བརྩམས་པ་དེ་ཉིད་བོད་ནང་གི་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུ་དང་ནང་དོན་ངོ་མ་གསལ་ཐུབ་པ་ཙམ་མ་ཟད། གཞིས་བཞུགས་བོད་མིས་ཁོར་ཡུག་ལ་གདོང་ལེན་གནང་ཕྱོགས། བོད་མིའི་བསམ་བློ་དང་འབོད་སྒྲ་མངོན་གསལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་ཡིན། འདས་པའི་ལོ་བཅུའི་རིང་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་སྟངས་གང་བྱུང་བ་རྣམས་དེབ་འདིའི་ནང་གསལ་ཡོད།

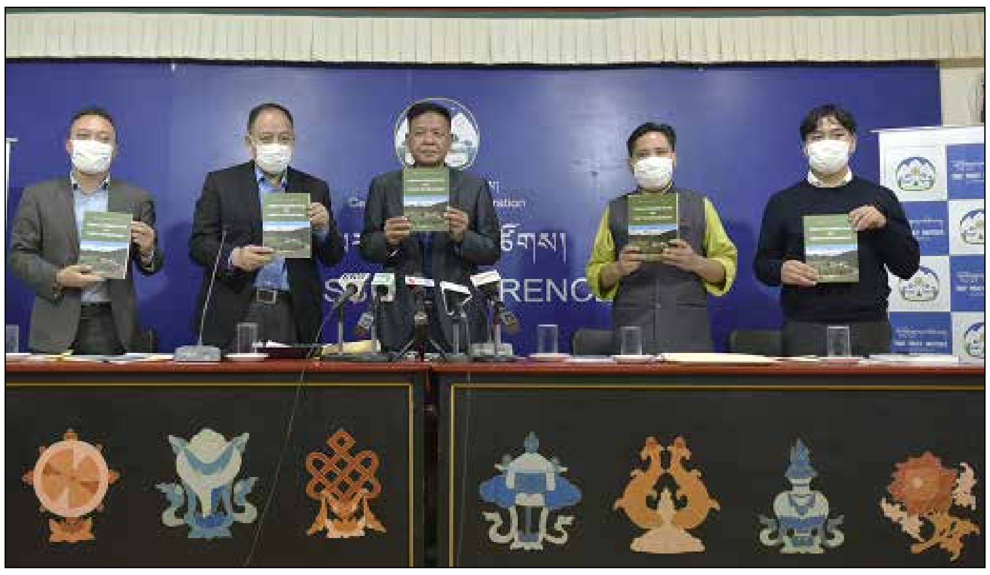

མ་འོངས་པར་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་ཁོར་ཡུག་ལས་འགུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་བོད་མཐོ་སྒང་གི་ཁོར་ཡུག་སྐོར་དཔྱད་རྩོམ་དང་། ལས་འགུལ་སོགས་སྤེལ་བའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཞིབ་ཁང་ནས་འདོན་སྤེལ་གནང་བའི་དཔེ་དེབ་ལ་གཞི་བཅོལ་ཡུལ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱག་བཞིན་ཡོད། དེ་རིང་འདིར་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་ལས་རིམ་གནང་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ནི། ཟླ་བ་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གོ་ལའི་ཁོར་ཡུག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༢༦ དེ་བཞིན་སི་ཀོ་ཊ་ལན་ཊིའི་ (Scotland) ནང་འཚོགས་གཏན་འཁེལ་ཡོད་པ་རེད། ཟླ་བ་གཅིག་གི་གོང་དུ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བོད་མཐོ་སྒང་གི་ཁོར་ཡུག་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གནང་རྒྱུ་དང་། ཚོགས་ཆེན་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་འགོ་ཁྲིད་རྣམ་པ་ཚོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁོར་ཡུག་གི་གནད་དོན་སྐོར་གླེང་སློང་གནང་བའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གི་གནད་དོན་གཙོ་ཆེར་འཛིན་པའི་ཐོག་གླེང་སློང་གནང་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་དང་དགོས་འདུན་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་སོགས་གསུངས།

དེ་རྗེས་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་པ་རྟན་པ་བསྟན་འཛིན་བདེ་གསལ་ལགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ བོད་གནས་བསྐྱར་ཞིབ་ཅེས་པའི་དུས་དེབ་ཀྱི་བྱུང་རིམ་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གནང་གྲུབ་རྗེས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྱེད་དང་འབྲེལ་གསུང་བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཞིབ་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དང་། འབྲི་རྩོམ་གནང་བའི་དཔེ་དེབ་གཉིས་མང་ཚོགས་ཁྲོད་དགྲམ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ཅིག་སླེབ་པ་རེད། དེབ་དང་པོ་དེ་ང་ཚོ་བོད་མིའི་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གནས་བབ་སྐོར་ལྟ་སྟངས་གང་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ཐོག་འདས་པའི་ལོ་ངོ་བཅུའི་རིང་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཁོར་ཡུག་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་རྣམས་ནས་ལྷུགས་རྩོམ་གནང་བ་ཁག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི་དེབ་དེ་རེད། སྤྱིར་འཛམ་གླིང་ནང་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཐོག་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་སྣ་ཚོགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ནི་བོད་ནང་ཡུན་རིང་འགྲོ་ཐུབ་དང་མི་ཐུབ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མཐོང་ཐུབ་པ་དང་མི་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་ཙམ་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དུ་ཉམས་ཞིབ་པ་གང་ཙམ་ཡོད་པའི་ཁོངས་ནས་ཁག་གཅིག་བོད་ནས་ཕེབས་ཡོད། བོད་ནས་ཕེབས་པ་དེ་དག་གིས་བོད་མཐོང་མྱོང་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་བབ་ག་འདྲ་ཡོད་མེད་མཐོང་མྱོང་ཡོད། ཁག་གཅིག་བཙན་བྱོལ་ནང་སྐྱེས་པར་བརྟེན་བོད་ནང་དངོས་སུ་ཕྱིན་ནས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འཕྲད་བཞིན་ཡོད་ནའང་བོད་ནས་ཕེབས་པའི་བོད་མི་དང་སྐྱེ་ཡོངས་ནས་བོད་ནང་གི་ཁོར་ཡུག་གནས་སྟངས་ག་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་སོགས་འབྱུང་ཁུངས་སྣ་ཚོགས་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་ཉམས་ཞིབ་དང་རྩོམ་འབྲི་རྒྱུ་ནི་ལས་ཀ་ལས་སླ་པོ་ཞིག་མ་རེད། ལྷག་པར་བོད་ནང་གི་གནད་དོན་ཐོག་གནས་ཚུལ་ཁུངས་ལྡན་གཞི་བཅོལ་རྒྱུ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ལྷ་ས་དེ་བོད་མི་རང་གིས་བརྩམས་པའི་གནད་དོན་དེ་དག་གཞི་རྩ་བཞག་ས་གཙོ་བོ་ཆགས་ཡོད།

གོང་དུ་ཛམ་ལྷ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་ལགས་ཀྱིས། དཔེ་དེབ་འདི་བོད་མི་རང་གིས་བོད་ནང་གི་ཁོར་ཡུག་གནས་སྟངས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནས་བོད་ནང་གི་ཁོར་ཡུག་གནས་སྟངས་ལ་དཔྱད་པ་དང་ཉམས་ཞིབ་སྙད་དེབ་འདི་གཞི་འཛིན་སའི་དེབ་ཅིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ནང་ལྟར། དེབ་འདི་པར་འགྲེམས་རྗེས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཁོར་ཡུག་ལ་ཐུགས་སྣང་གནང་མཁན་ཚོས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གནས་བབ་འདི་ཇི་ཙམ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། གལ་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་གནོད་སྐྱོན་བྱུང་ཚེ་བོད་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཁྲིམ་མཚམས་རྒྱལ་ཁབ་མང་དག་ཅིག་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཇི་ལྟར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྲིན་ཡོངས་ནས་སྲིད་བྱུས་ག་འདྲ་འཛིན་དགོས་མིན་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུ་རེད། ཟླ་བ་འདིའི་ནང་དེབ་འདི་པར་འགྲེམས་གནང་དགོས་དོན་ནི། ཟླ་བ་རྗེས་མར་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གནམ་གཤིས་འགྱུར་ལྡོག་སྐོར་གྱི་ཚོགས་འདུ་ཤི་ཁོ་ཊ་ལན་ཊིའི་གླ་ལ་སི་ཀོ་ (Glasgow) གྲོང་ཁྱེར་ནང་འཚོགས་རྒྱུ་ཡིན་སྐབས། དེ་དང་བསྟུན་ཏེ་ད་ལྟ་ནས་དེབ་བཀྲམ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ཁོར་ཡུག་ལ་ཐུགས་སྣང་གནང་མཁན་ཚོས་གཟིགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ཚོགས་ཆེན་སྐབས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་རིགས་ཡོད་ན་གཟིགས་ས་ཡོད་པའི་གནས་བབ་སྐྲུན་སྐད་ཟླ་བ་གཅིག་གི་སྔོན་ནས་པར་འགྲེམས་གནང་རྒྱུ་ཐུགས་ཐག་བཅད་པ་རེད། COP26 ཞེས་པ་ནི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གོ་ལའི་གནམ་གཤིས་འགྱུར་ལྡོག་སྐོར་གྱི་ལྷན་ཚོགས་ཆེ་ཤོས་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ངོས་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཁོར་ཡུག་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་ཛམ་ལྷ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་ལགས་སི་ཁོ་ཊི་ལན་ཊིའི་གླ་ལ་སི་ཀོ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཁོར་ཡུག་ཐོག་ལས་དོན་གནང་མཁན་བོད་མི་ཁག་གཅིག་ཀྱང་ཚོགས་ཆེན་དུ་བཅར་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གིས་ཁྲིམ་མཚམས་རྒྱལ་ཁབ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་དང་གནོད་ཚ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོག་པ་ཡིན་ན་དེའི་མཇུག་འབྲས་ག་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་མང་ཆེ་བས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་མ་ཆགས་པའི་ཆེད་དུ་བོད་ནང་ཁོར་ཡུག་གི་ལས་དོན་ཤུགས་ཆེ་སྤེལ་གྱི་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ནའང་དེས་འདང་ངེས་ཤིག་ཡོང་གི་མེད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་རེད།

བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྐོར་གྱི་དེབ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེབ་འདི་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་དང་གཞུང་། ཁོར་ཡུག་ལ་ཐུགས་སྣང་གནང་མཁན་ཁོ་ནའི་སྐད་པར་བསྒྱུར་གནང་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་མེད། དེབ་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནས་ལྟ་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཙམ་མ་ཟད། བཙན་བྱོལ་ནང་གི་བོད་མི་ཡིན་ནའང་དེབ་འདིའི་ནང་དོན་རྩོམ་རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་ཆགས་པོ་ལྟ་ཀློག་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་བོད་གནས་བསྐྱར་ཞིབ་ཅེས་པའི་དཔེ་དེབ་འདི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོར་བོད་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྲིད་བྱུས་འཛིན་སྟངས་སྐོར་དང་། ལོ་གཅིག་གི་ནང་བོད་ནང་གནས་ཚུལ་ཆེ་ཁག་གང་དང་གང་བྱུང་པ་དེ་དག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་སྟེ་པར་སྐྲུན་གནང་བ་དེའི་ནང་ཁོར་ཡུག་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་འཁོད་ཡོད། ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་སྲིད་བྱུས་འཛིན་སྟངས་དེ་དག་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩ་བརླག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་རང་མ་གཏོགས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མངོན་འདོད་ལ་བསམ་ཤེས་བྱས་ནས་བཅོས་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་དང་གནས་སྟངས་བཟང་དུ་གཏོང་རྒྱུ། རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་བོད་མི་རིགས་ལ་ཕན་པའི་སྲིད་བྱུས་ད་བར་འཛིན་གྱི་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད།

ད་ལྟའི་བཀའ་ཤག་གིས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ལས་འགན་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཞིག་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཚད་ལྡན་བྱས་པ་བརྒྱུད་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་ར་འཕྲོད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་སྔ་ལས་ལྷག་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་ནི་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འགན་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་།

མཐར་ཕྱི་དྲིལ་དྲུང་ཆེ་ཀརྨ་ཆོས་དབྱིངས་ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་སྟེ་མཇལ་སྡོད་སྒྲོལ་ཡོད་པ་བཅས། །

རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོའི་རྗེས་དྲན་ཤར་སྒོལ་རྩེད་འགྲན་ཐེངས་ ༣༨ གཟབ་རྒྱས་ངང་དབུ་འཛུགས་གནང་བ།

༄༅། །འདི་ལོའི་རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོའི་རྗེས་དྲན་གསེར་གྱི་གཟེངས་རྟགས་ཤར་རྩེད་སྒོ་ལོའི་རྩེད་འགྲན་ཐེངས་ ༣༨ དེ་བཞིན་

རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་དོན་གྲུབ་གླིང་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༠༡ ནས་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་ཚེས་ ༡༣ བར་གནང་རྒྱུ་རེད་འདུག

འདི་ལོའི་རྩེད་འགྲན་ནང་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་བཅས་ནས་རུ་ཁག་བཅུ་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་གྲངས་བཅུ་གཉིས་རིང་ཁྲིན་རྩེད་འགྲན་ ༢༧ གནང་རྒྱུ་རེད་འདུག རྩེད་འགྲན་རུ་ཁག་རེར་ཉུང་མཐར་ཐེངས་ ༩ རྩེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་རེད་འདུག

དེ་ཡང་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དྲུང་ཆེ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལགས་དང་། དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་དུ་མ་སུ་རི་བོད་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་ཀརྨ་ཚུང་དག་ལགས། དེ་བཞིན་དོན་གྲུབ་གླིང་ས་གནས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་བླ་མ་ཕུན་ཚོགས་ལགས། བོད་རྒྱལ་ཡོངས་རྩེད་རིགས་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་བསྟན་འཛིན་རིན་ཆེན་ལགས། གཞུང་དང་གཞུང་ཁོངས་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ། རྩེད་འགྲན་པ་རྣམ་པ། གཟིགས་མོ་བ་སོགས་འདུ་འཛོམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་འགྲན་བསྡུར་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་རུ་ཁག་ ༡༠ ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩེད་མོ་བ་རྣམས་རྩེད་ཐང་དུ་ཐོན་ནས་རུ་ཁག་སོ་སོའི་རུ་དར་འཕྱུར་ནས་རུ་སྒྲིག་གནང་རྗེས། གཟིགས་མོ་བ་རྣམས་ཡར་བཞེངས་ནས་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་གླུ་དབྱངས་སུ་གྱེར། དེ་ནས་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་དོན་ཆེད་རང་སྲོག་ཚུན་བློས་གཏོང་གནང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་གཅེས་པ་ཕོ་མོ་འདས་སོན་ཡོངས་གསོ་གྱུར་ཐོག་རྗེས་ཤུལ་ནང་མི་སྲུན་མཆེད་རྣམས་ལ་སྨོ་ངན་གསུས་འདུད་མཚོན་ཆེད་ངག་བཅད་སྐར་མ་གཅིག་རིང་ཞུས་གྲུབ་མཚམས་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་རྩེད་རིགས་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་བསྟན་འཛིན་རིན་ཆེན་ལགས་ཀྱིས་འདི་ལོའི་འགྲན་བསྡུར་ནང་རྩེད་འགྲན་གྱི་རིམ་པ་ (Fixture) དང་། བྱ་དགའི་དངུལ་འབོར། རྩེད་དཔང་སོགས་སྔར་དང་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ཇི་བཏང་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཡོད།

དེ་རྗེས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་འཕྲོད་བསྟེན་དྲུང་ཆེ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་རྩེད་རིགས་ཚོགས་པ་འདི་ཉིད་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་འོག་ལ་ཡོང་སྐབས་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྨན་བཅོས་མཐུན་འགྱུར་ལས་ལྷག་སྔོན་འགོག་ཐོག་ལ་ལས་དོན་མང་བ་སྤེལ་བཞིན་པ། ང་ཚོར་ན་ཚ་མང་པོ་ཞིག་དུས་རྒྱུན་གཟུགས་པོར་འགུལ་སྐྱོད་དང་ལུས་རྩལ་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡོང་གི་ཡོད་སྐབས། འདས་པའི་ལོ་ཤས་ནང་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ནང་ཤར་རྩེད་སྒོ་ལོ་དང་སིལ་སྒྲོལ་རྩེད་ཐང་ཡར་རྒྱས་བཏང་བ་དང་། ལུས་སྦྱོང་ཆེད་དུ་ (Open Gym) བརྒྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་གཞི་མང་དག་ཅིག་སྤེལ་གནང་ཡོད་པས་ཚང་མས་དེ་ཚོ་བེད་སྤྱོད་གནང་སྟེ་སོ་སོའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་སྔོན་ཚུད་ནས་དོ་སྣང་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཅེས་དང་། ད་ལྟ་འདིར་ཡོད་པའི་རྩེད་འགྲན་པ་ཚང་མ་རིམ་པས་ལོ་ན་ཐུས་པའི་སྐབས་སུའང་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་མུ་མཐུད་དོ་སྣང་གནང་དགོས་པ་དང་། རྩེད་འགྲན་སྐབས་རྒྱལ་ཕམ་ཡོང་རྒྱུ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟེན་ཚང་མས་འཁོན་འཛིན་གང་མེད་པར་སྒྲོ་སེམས་ལྡན་པའི་ངང་ནས་རྩེད་དགོས་རྒྱུ་ད་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐོར་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལོའི་རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོའི་དྲན་རྟེན་གསེར་གྱི་གཟེངས་རྟགས་ཤར་སྒོལ་རྩེད་འགྲན་ཐེངས་ ༣༨ དངོས་སུ་དབུ་འཛུགས་གནང་ཡོད།

སྐབས་དེར་ས་གནས་འབྲུས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་ཚེ་རིང་ཡེ་ཤེས་ལགས་ཀྱི་རྩེད་འགྲན་གོ་སྒྲིག་གནང་སྟངས་ཀྱི་ལས་བསྡོམས་དང་སྨྱུན་རས་གཟིགས་སློབ་གྲྭའི་སློབ་ཕྲུག་དང་ས་གནས་བུད་མེད་ནས་གཞས་སྙན་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་ཡོད།

རྩེད་འགྲན་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་ཐོག་མར་དོན་གྲུབ་གླིང་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་རུ་ཁག་དང་སེམ་ལ་རུ་ཁག་གཉིས་དབར་རྩེད་འགྲན་གནང་བ་དང་སེམ་ལ་རུ་ཁག་གི་སྒོ་ལོ་བཞི་དང་དོན་གྲུབ་གླིང་རུ་ཁག་གིས་སྒོ་ལོ་གཉིས་ཟླུགས་ཏེ་སེམ་ལ་རུ་ཁག་གིས་རྒྱལ་ཁ་བླངས་ཡོད་པ་བཅས། །

དབྱིན་ཡུལ་གྱི་ངལ་རྩོལ་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་ལོ་འཁོར་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་དབྱིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༥ ནས་ ༢༨ བར་ཉིན་གྲངས་བཞིའི་རིང་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་ངལ་རྩོལ་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་ (Labour Party) ལོ་འཁོར་ཚོགས་ཆེན་ཚོགས་ཡོད་པ་དང་། དབྱིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཕར་སི་བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་ལགས་དང་། དྲུང་ཆེ་ཚེ་རིང་མཚོ་མོ་ལགས། དེ་

བཞིན་དབྱིན་ཡུལ་ནང་གི་མཐོ་སློབ་ཁག་ཏུ་འཁྲིམ་བཞིན་པའི་བོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་བསྟན་འཛིན་རབ་དགའ་ལགས་དང་། མི་ཕམ་བསམ་གཏན་ལགས། བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ལགས་བཅས་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་ངལ་རྩོལ་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་ལ་དབྱིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་མཉམ་ཞུགས་གནང་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ནི། དབྱིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་ངོས་ནས་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་གྱིས་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་འཛུགས་རྒྱུ་དང་བོད་དོན་ཞུ་གཏུག་གི་ལས་འགུལ་ཤུགས་ཆེ་སྤེལ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དབྱིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གིས་དབྱིན་ཡུལ་ངལ་རྩོལ་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་དང་བསྟུན་ཉིན་གྲངས་བཞིའི་རིང་བོད་དོན་སྐོར་གྱི་འབྲེམས་སྟོན་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་དབྱིན་ཡུལ་ངལ་རྩོལ་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལྕམ་སྐུ་ཀེ་རི་མེ་ཁར་ཐི་ (Kerry McCarthy) ལགས་དང་། དབྱིན་ཡུལ་ངལ་རྩོལ་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ན་ཕན་ཊུ་མི་ཤེས་ར་ (Navendu Mishra) ལགས་རྣམ་གཉིས་བོད་དོན་སྐོར་གྱི་འབྲེམས་སྟོན་ལ་གཟིགས་སྐོར་དུ་ཕེབས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དབྱིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཕར་སི་བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་ལགས་དང་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་དང་བོད་མིར་མུ་མཐུད་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གནང་ཡོད། ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་པས་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་དང་གནམ་གཤིས་འགྱུར་ལྡོག་ལ་ཐུགས་འཚབ་གནང་གི་ཡོད་པའི་སྐོར་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་གཞུང་ཁོངས་མིན་པའི་ཚོགས་པ་དང་ཚོང་ལས་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་གོ་སྒྲིག་གནང་བའི་ཚོགས་འདུ་ཁག་ལའང་དབྱིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་སྐུ་ཚབ་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། དབྱིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་དྲུང་ཆེ་ཚེ་རིང་མཚོ་མོ་ལགས་ཀྱིས་དབྱིན་ཡུལ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་སི་ཊེ་ཕེན་ཀིན་ནོག (Stephen Kinnock) ལགས་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་བོད་མཐོ་སྒང་གི་ཁོར་ཡུག་གི་གནས་སྟངས་ཇི་སྟུག་ཇི་ཞན་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐོར་གླེང་སྟོང་གནང་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ཞུས་ཡོད། སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་བོད་དོན་སྐད་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པ་མ་ཟད། དབྱིན་ཡུལ་གཞུང་གིས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་ཟུར་པ་ཁྲིན་ཆོན་གོ (Chen Quanguo) ལ་དམ་བསྒྲགས་བཀའ་ཆད་གཅད་རྒྱུའི་ཐོ་གཞུང་ནང་དགོད་རྒྱུར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

དབྱིན་ཡུན་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་དང་། དབྱིན་ཡུལ་ནང་མཐོ་སློབ་ཁག་ཏུ་འཁྲིམ་བཞིན་པའི་བོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་བསྟན་འཛིན་རབ་དགའ་ལགས་དང་། མི་ཕམ་བསམ་གཏན་ལགས། བློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་ལགས་བཅས་ཐེངས་འདིའི་ཚོགས་འདུར་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་གིས་བོད་དོན་སྐོར་གྱི་དཔེ་དེབ་དང་འབྲེམས་ཤོག་འབྲེམས་སྤེལ་གནང་ཡོད། དབྱིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་ངོས་ནས་མ་འོངས་པར་བོད་པའི་གཞོན་སྐྱེས་གང་མང་འདི་ལྟ་བུའི་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་དགོས་པའི་རེ་སྐུལ་གནང་ཡོད། དབྱིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གིས་ཉིན་གྲངས་བཞིའི་རིང་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲེམས་སྟོན་དང་། ཞུ་གཏུག འབྲེལ་ལམ་གསར་འཛུགས་སོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཆགས་ཚུད་དང་སྤེལ་ཡོད་པ་བཅས།།

ཕྱི་ལུགས་དང་བོད་ལུགས་གསོ་བ་རིག་པ་ཟུང་འབྲེལ་ལས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་འདུ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཕྱི་ལུགས་དང་བོད་ལུགས་གསོ་བ་རིག་པ་ཟུང་འབྲེལ་ལས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་༧སྐུའི་བླ་སྨན་པ་ས་འདུ་ཚང་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ་ལགས་དང་། ༧སྐུའི་བླ་སྨན་པ་ཚེ་དབང་རྟ་མགྲིན་ལགས་དྲ་ཐོག་ནས་ཆེད་བཅར་གྱིས་ཟུང་འབྲེལ་ལས་གཞིའི་ཐོག་དགོངས་འཆར་སློབ་སྟོན་གནང་ཡོད། སློབ་སྟོན་ཚོགས་མིའི་ཁོངས་འཕྲོད་བསྟེན་དྲུང་ཆེ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལགས་དང་། བདེ་ལེགས་སྨན་ཁང་དང་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་འགན་འཛིན། འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་འཕར་དང་ཟུང་དྲུང་། འཆར་སྒོ་འགན་འཛིན་བཅས་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་གྲོས་གཞི་གཉིས་ཐོག་བཀའ་བསྡུར་གནང་ཡོད། ལས་གཞི་འདིའི་འོག་འདི་ལོར་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྨན་པ་རྣམས་ལ་ཚོགས་ཐེངས་ ༢༠ ཙམ་གྱི་དུས་ཐུང་ཟབ་འཁྲིད་ཅིག་དྲ་ཐོག་ནས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཁྲོད་ཕོ་བའི་འབྲས་ནད་ཕོག་པའི་ནད་པ་ཇེ་མང་འགྲོ་བཞིན་པ་དེའང་གཙོ་བོ་ཕོ་སྲིན་ (H. Pylori) གཉན་ཁར་སྨན་བཅོས་དུས་ཐོག་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེར་སོང་ལས་གཞི་འདིའི་འོག་ཕོ་སྲིན་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་དང་། ནད་པ་གྲངས་ ༡༢༠ ལ་ཕྱི་ལུགས་དང་གསོ་རིག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་སྨན་བཅོས་ཉམས་ཞིབ་ཅིག་འགྲོ་མུས་དང་། དེ་བཞིན་ཏོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ ༡༩ དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཁག་གཅིག་ཕྱོགས་སྒྲིག་གནང་སྡེ་འདོན་འཆར་ཡོད་པ་ཡིན།

འཆར་གཞི་ལྟར་འདི་ལོའི་ཟུང་འབྲེལ་ཆེད་ལས་པའི་ཚོགས་འདུ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་བསྐོང་ཚོགས་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

སྡུད་སིའི་བོད་མི་རྣམས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་ཟུར་སྟག་ལྷ་འཇིགས་མེད་བཟང་པོ་ལགས་ཀྱི་དགོངས་རྫོགས་ལོ་མཆོད་སྨོན་ལམ་ཚོགས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢ ཉིན་སྡུད་སི་དང་ལེག་ཊེན་སི་ཊེན་བོད་རིགས་མི་མང་གི་གོ་སྒྲིག་འོག་སྡུད་སིར་རྟེན་

གཞི་བྱས་པའི་རི་ཀོན་ཆོས་འཁོར་དགོན་དུ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་ཟུར་སྟག་ལྷ་འཇིགས་མེད་བཟང་པོ་ལགས་དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་ལོ་གཅིག་འཁོར་བའི་ལོ་མཆོད་སྨོན་ལམ་ཚོགས་ཡོད།

དེ་ཡང་རི་ཀོན་ཆོས་འཁོར་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་སྨོན་ལགས་དབུ་བཞུགས་ཐོག་དགེ་འདུན་པ་ཁག་གཅིག་དང་། སྡུད་སིའི་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་སྐལ་ལྡན་མཚོ་མོ་ལགས། སྡུད་སི་དང་ལེག་ཊེན་སི་ཊེན་བོད་རིགས་མི་མང་གི་ཚོགས་གཙོ་ཀརྨ་ཆོས་སྐྱིད་ལགས་དང་ཚོགས་གཞོན་བསྟན་འཛིན་དབང་འདུས་ལགས། སྡུད་སིར་གནས་བཞུགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཟུར་པ། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་ཟུར་ཁག་གཅིག སྡུད་སི་ས་གནས་བོད་ཀྱི་བུད་མེད་ཚོགས་པ་དང་། དབུས་གཙང་ཚོལ་ཁ། མདོ་སྟོད་ཚོལ་ཁ། མདོ་སྨད་ཚོལ་ཁ་བཅས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ། དེ་བཞིན་ཡུ་རོབ་གཞོན་ནུ་མཐུན་ཚོགས་དང་། སྡུད་བོད་མཛའ་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་སྐུ་ཚབ། ས་གནས་མང་ཚོགས་བཅས་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་ཟུར་སྟག་ལྷ་འཇིགས་མེད་བཟང་པོ་ལགས་དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་ལོ་གཅིག་འཁོར་བའི་ལོ་མཆོད་སྨོན་ལམ་ཚོགས་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་ཟུར་སྟག་ལྷ་འཇིགས་མེད་བཟང་པོ་ལགས་ནི། ཡབ་སྟག་ལྷ་གཞོན་པ་བསོད་ནམས་ཚེ་དབང་ལགས་དང་། ཡུམ་ཀརྨ་ཆོས་སྒྲོན་ལགས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༨ ཟླ་ ༩ ཚེས་ཤར་ཏེ་བོད་ས་སྲུལ་ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེ་ཤར་ཉིན་ལྷ་སའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཆུ་ཤུལ་རྫོང་ཁོངས་རྟ་དཀར་གཞིས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༢ ལོར་ཚ་སྲུལ་རིན་པོ་ཆེས་བཀོད་མངགས་བཞིན་ལྷ་སའི་སློབ་ཆུང་དང་པོའི་དགེ་རྒན་གྱི་ཞུགས་ལས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཀུན་གཟིགས་༧པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་རྒྱ་མིས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་འགོ་བཙུགས་ཤིང་། ལྷ་སའི་སློབ་གྲྭ་ཆུང་བ་ཁག་གཉིས་དང་། ལྷ་སའི་རིག་གཞུང་ཁྲུའུ་ཡི་ལས་བྱེད་རྣམས་འཚོགས་ནས་ཀུན་གཟིགས་༧པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པའི་བསམ་འཆར་ཤོད་པའི་སྐབས་སྟག་ལྷ་འཇིགས་མེད་བཟང་པོ་ལགས་ཀྱིས་༧པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱོན་བརྗོད་དང་ཐེར་འདོན་བྱེད་རྒྱུར་མོས་མཐུན་མ་གནང་སྐབས། ༧པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱོགས་གཏོགས་སུ་ངོས་འཛིན་ཏེ། ཧྲང་ནང་ཁྲུལ་གྲོས་བསྡུར་བྱས་རྗེས་སློབ་གྲྭ་གསུམ་དང་རིག་གཞུང་ཁྲུའུ་ཡི་ཁོངས་གཏོགས་ལས་བྱེད་འཛོམས་པའི་ཚོགས་འདུར་ཁོང་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པའི་ཐོག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༥ ལོར་ཐོག་མར་གྲྭ་བཞི་བཙོན་ཁང་དང་། དེ་ནས་གསང་ཡིབ་བཙོན་ཁང་དུ་བསྐྱལ་བས་བཙོན་འདུག་ལོ་གསུམ་བྱས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལོར་གསར་བརྗེའི་ངོ་ལོག་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་གྱི་ཉེས་མིང་འོག་སྣར་ཡང་འཛིན་བཟུང་གིས་དུས་བཀག་བཙོན་འདུག་ལོ་བཅུ་བཞིས་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༠ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༩ ལ་བཙོན་གྲོལ་ཐོབ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༣ ལོར་ལྷ་སར་བོད་རང་བཙན་གྱི་སྦྱར་ཡིག་སྦྱར་བར་བརྟེན་ཡང་བསྐྱར་ཐེངས་གསུམ་པ་འཛིན་བཟུང་བྱུང་སྟེ་དུས་བཀག་བཙོན་འདུག་ལོ་བཅོ་ལྔ་བཟོས། ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༨ ལོར་བཙོན་ཁང་ནས་བོད་རང་བཙན་གྱི་སྐད་འབོད་གནང་བའི་རྐྱེན་ཉེས་ཁྲིམས་ལོ་ལྔ་སྣར་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་སྡུད་སིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ལྔ་གྲྭ་བཞི་བཙོན་ཁང་དུ་གཟིགས་སྐོར་དུ་ཕེབས་སྐབས་སྐད་འབོད་གནང་བར་བརྟེན། དུས་བཀག་བཙོན་འདུག་ལོ་བརྒྱད་སྣར་བ་བཅས་ཁྲིན་བསྡོམས་མི་ལོ་ཐེལ་པོ་སོ་གཉིས་རིང་རྒྱའི་བཙོན་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་བས་བཙོན་དུ་བཞུགས་རྒྱུན་རིང་ཤོས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པར་གྱུར་ཏེ་ལོ་མང་རིང་དཀའ་སྡུག་ཚད་ལས་འདས་པ་མྱོང་དགོས་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་སྨན་བཅོས་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་ཨ་རི་ར་ཕེབས་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེ་དུས་ལོ་ཚད་མ་ཚང་བར་ལོ་དགུ་ལྷག་ཡོད། ཨ་རི་ར་སྨན་བཅོས་སུ་ཞུགས་སྐབས་ཨ་རིའི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་མཇལ་འཕྲད་དང་མང་ཚོགས་ལ་བོད་དོན་ངོལ་བསྒྲགས་བཅས་གནང་། དེ་རྗེས་སྡུད་སིའི་གཞུང་ནས་ཁོང་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་གནང་ཞུ་བྱས་པ་ལྟར་ཁོང་གིས་དེ་ལ་དང་ལེན་གནང་སྟེ་སྡུད་སིར་གནས་བཞུགས་གནང་། སྡུད་སིར་བཞུགས་རིང་ཕ་རན་སིའི་དོན་གཅོད་བརྒྱུད་ཕ་རན་སི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་དང་འཛར་མན་ཤར་མའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པར་འབྲེལ་བ་གནང་ནས་བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པའི་གནས་སྟངས་དང་རྒྱ་དམར་གྱིས་གདུག་རྩུབ་གདོང་སྟངས་སྐོར་དྲིལ་བསྒྲགས་གང་ཐུབ་གནང་། ཉེ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྲེལ་འཛམ་དང་སི་པན་དུ་བོད་དོན་དྲིལ་བསྒྲགས་ཆེད་བསྐྱོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ནས་སྤྱི་ཕྱི་ཐེངས་གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུར་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་དང་བོད་མིའི་རང་དབང་། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པའི་གནས་སྟངས་བཅས་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༧ རེས་གཟའ་སྤེན་པའི་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༤ ཙམ་ལ་སྡུད་སིའི་ས་གནས་ཊར་བྷེན་ཐལ་ (Turbenthal)ཞེས་པའི་ནད་གསོ་ཁང་ཞིག་ཏུ་དགོངས་པ་རྫོགས་ཡོད་པ་བཅས།།

བེལ་ཇི་ཡམ་གྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་སམ་མུལ་ཁོ་གོ་ལ་ཊེ་མཆོག་གིས་མུ་མཐུད་བོད་དོན་སྣང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གནང་བ།

༄༅། །རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་སློབ་དཔོན་མི་ཀལ་ཕན་ཕྲལ་ཊ་པུ་རག་མཆོག་གིས་བེལ་ཇི་ཡམ་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་དང་བེལ་ཇི་ཡམ་གྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་སམ་མུལ་ཁོ་གོ་ལ་ཊེ་ (Samuel Cogolati) མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་ལྟ་སྟངས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་ནས་ཇི་ལྟར་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་གནད་དོན་གསལ་ཐབས་གནང་དགོས་པའི་སྐོར་གྲོས་བསྡུར་གནང་ཡོད། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་མི་ཀལ་ཕན་ཕྲལ་ཊ་པུ་རག་མཆོག་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་ནག་གི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་སུ་བརྩིག་པ་གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དང་འགལ་གྱི་ཡོད་སྐོར་གསུངས། ཕྱོགས་མཚུངས་ཁོང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གཅིག་གི་གཞུང་དང་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གིས་བོད་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་རེད་ཅེས་རྗོད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དང་འགལ་ཟླ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གསུངས། བེལ་ཇི་ཡམ་གྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་སམ་མུལ་ཁོ་གོ་ལ་ཊེ་མཆོག་གིས་སློབ་དཔོན་མི་ཀལ་ཕན་ཕྲལ་ཊ་པུ་རག་མཆོག་བེལ་ཇི་ཡམ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་དང་བེལ་ཇི་ཡམ་གྱི་རྒྱལ་ས་སྦྲུ་སེལ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ་བོད་དོན་སྣང་མུ་མཐུད་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གནང་ཡོད། སློབ་དཔོན་མི་ཀལ་ཕན་ཕྲལ་ཊ་པུ་རག་མཆོག་རྒྱལ་ས་སྦྲུ་སེལ་ཁུལ་གྱི་འཚམས་གཟིགས་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་རྗེས་ཡུ་རོབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནེ་དར་ལེནྜའི་གྲོང་ཁྱེར་ཧེ་གྷེར་ (Hague) ཕེབས་ཡོད་པ་བཅས།།

འཕྲོད་བསྟེན་དྲུང་ཆེ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལགས་དེཧ་རཱ་དྷུན་དང་ཧི་མཱ་ཅལ་ཁུལ་གྱི་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སུ་འཚམས་གཟིགས་གནང་བ།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འཕྲོད་ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ ཉིན་

རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་དོན་གྲུབ་གླིང་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་སུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཆེན་མོའི་རྗེས་དྲན་གསེར་གྱི་གཟེངས་རྟགས་ཧཱང་རྩེད་སྤོ་ལོའི་རྩེད་འགྲན་བསྟེན་དྲུང་ཆེ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལགས་ཐེངས་ ༧༥ པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོར་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་མགྲོན་འབོད་ལྟར་ཆེད་ཕེབས་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ཚེས་ ༢ ཉིན་འཕྲོད་བསྟེན་དྲུང་ཆེ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་གླིང་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་དང་། མ་སུ་རི། མན་ཊ་ཕ་ལ། རཛ་པུར། བདེ་སྐྱིད་གླིང་བཅས་ཀྱི་ས་གནས་ཏོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ཛ་དྲག་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་དང་ལྷན་ཚོགས་འདུ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། བདེ་སྐྱིད་གླིང་ས་གནས་འཕྲོད་བསྟེན་སྨན་ཁང་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་སྨན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་དང་ལྷན་ཚོགས་འདུ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་འཕྲོད་བསྟེན་དྲུང་ཆེ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལགས་ལ་ཁན་ཕ་ལ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་དང་། ཕྱི་ཉིན་ས་དོན་ཁམས་ཀཿཐོག་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས། ཀུམ་རའོ་སྣ་པ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས། པུར་ལྷ་ལུ་ས་སྐྱ་གཞིས་ཆགས། པོན་ཊ་ཚོལ་གསུམ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་བཅས་སུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་ས་གནས་ཏོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ཛ་དྲག་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་དང་ལྷན་ཚོགས་འདུ་བསྐོང་ཚོགས་དང་ས་གནས་སུ་ལས་གཞི་ལག་བསྟར་གནང་སྟངས་ཁག་ལ་རྟོག་ཞིབ་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་རྒྱབ་ཤ་དཀར་པོའི་ཡིག་ཆར་ལན་འདེབས་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༣༠ རེས་གཟའ་ཕུར་བུ་ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་དྲིལ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་དྲན་རྟེན་ཚོགས་ཁང་དུ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་རྒྱབ་ཤ་དཀར་པོའི་ཡིག་ཆར་ལན་འདེབས་ཀྱི་གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་བསྐོང་ཚོགས་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠།༣༠ ཐོག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་། ཕྱི་དྲིལ་དྲུང་ཆེ་ཀརྨ་ཆོས་དབྱིངས་ལགས། བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་ལགས། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་མཁྱེན་ཚབ་པ་དྲུང་འཕར་བསྟན་འཛིན་ལེགས་བཤད་ལགས། བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་པ་ཏན་པ་བསྟན་འཛིན་བདེ་གསལ་ལགས། ཕྱི་ནང་གི་གསར་འགོད་པ་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ངོས་ནས་བོད་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ནས་ལོ་ ༧༠ འཁོར་བ་ཞེས་རྒྱབ་ཤ་དཀར་པོའི་དེབ་ཟེར་བ་ཞིག་བཏོན་པ་རེད། དེ་སྔ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱབ་ཤ་དཀར་པོ་བཏོན་ཚད་ལ་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་ལན་བསྒྲིན་ཡོད། རྒྱ་ནག་གིས་གནད་དོན་ག་འདྲ་ཞིག་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ནའང་རྒྱ་ནག་གི་གོ་བ་ལེན་ཕྱོགས་དང་ཁོ་རང་ཚོར་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞི་བཅོལ་གྱི་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱ་ནག་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་མགོ་སྐོར་གཏོང་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་བསླུ་བྲིད་གཏོང་རྒྱུར་དམིགས་ཏེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་རེད།

ད་རེས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་འགན་བཞེས་ཏེ་ཕྱི་དྲིལ་ཁྲབ་ཁོངས་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཟླ་བ་ཚེ་རིང་ལགས་དང་། འགན་འཛིན་ཟུར་པ་བསྟན་འཛིན་ལེགས་བཤད་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱབ་ཤ་དཀར་པོར་ལན་འདེབས་སྐད་འགན་འཁུར་ཆེ་བཞེས་གནང་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་པ་ཏན་པ་བསྟན་འཛིན་བདེ་གསལ་ལགས་ཀྱིས་རྩོམ་སྒྲིག་གི་འགན་བཞེས་གནང་སྟེ་སློབ་སྟོན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བཀའ་འདྲི་དགོངས་སྐོར་དང་། བཀའ་བསྡུར་ཞུས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཞིན་བྲིས་བཟོས་རྗེས་བསྐྱར་ཞིབ་སོགས་ཀྱི་སྐད་མང་པོ་ཞིག་ལ་བཀའ་བསྡུར་ཞུས་ཡོད། ལྷག་པར་སྤྱི་ཞུའི་ལས་བྱེད་ཟུར་པ་ཐུབ་བསྟན་བསམ་འཕེལ་ལགས་ལ་བཀའ་བསྡུར་ཞུ་དགོས་ཁག་ཞུས་

དེ་རྒྱབ་ཤ་དཀར་པོར་ལན་འདེབས་གནང་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ནས་ལོ་བདུན་ཅུ་ཕྱིན་ཡོད་ཅེས་རྫོང་བཞིན་ཡོད་སྐབས། དེབ་འདིའི་འགོ་བརྗོད་དུ་ལོ་བདུན་ཅུའི་བཙན་འཛུལ་དང་ལོ་བདུན་ཅུའི་སྡུག་རྒྱུ་ཅེས་བཀོད་ཡོད།

དེ་སྔ་ཡིན་ནའང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འགྲེལ་བཤད་མང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྱུར་སྐྱོབ་སྐད་ལས་དོན་ག་འདྲ་ཞིག་བྱེད་པའི་སྐབས་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་མིང་བཏགས་ནས་བོད་མིར་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་མ་བརྟེན་ཐབས་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོའི་སྐོར་དཔེ་དེབ་འདིའི་ནང་འགྲེལ་བཤད་བསྒྲིན་ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་བོད་མི་འགྲོ་འོང་གི་ཞིག་བརྒྱབ་ཡོད། གཞན་ཡང་ཁྲིན་ཡོངས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་བབ་སྐབས་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྩིས་མེད་རྡོག་རོལ་ཇི་ལྟར་གཏོང་བཞིན་ཡོད་སྐོར་དང་། བོད་མི་ཚོར་གཉའ་གནོན་བཤུ་གཞོག་གི་ཐོག་ལའང་ཞིབ་ཕྲ་བཀོད་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཐོག་ལ་

དག་ཅིག་བརྒྱབ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ངོས་ནས་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་བོད་མིའི་ལྟ་སྟངས་ཐོག་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞི་བཞག་ནས་གང་ཡིན་པ་གསལ་ཞིང་གསལ་བ་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ཟིན་པ་མ་ཟད། ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བསྒྱུར་ལྡབ་བྱེད་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གནས་ཚུལ་གསར་པ་རིགས་མེད་ན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་མང་ཆེ་བ་རང་སོར་གནས་ཡོད།

དོན་ཚན་གཉིས་པ་ནི། བོད་ནང་བཙན་འཛུལ་བྱས་ནས་སྡུག་རྒྱུ་གཏོང་བཞིན་པ་དེ་དག་བཅིངས་འགྲོལ་གྱི་འབབ་གྲོན་པའི་གནས་སྟངས་ལྟ་བུ་རེད། དེའི་གནད་དོན་ཁག་འགྲེལ་བཤད་དང་། དེ་བཞིན་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བ་བཞག་པ་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དཀྱིག་མཚམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོའི་ཐོག་ང་ཚོས་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་བསྒྲིན་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དཀའ་རྙོག་ག་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་དག་བསལ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་ནི་འཛུགས་སྐྲུན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་བཞིན་ཡོད། འཛུགས་སྐྲུན་གྱི་མིང་འཁྱེར་བའི་ཐོག་བོད་ནང་བདེ་འཇགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་མི་མང་ལ་གཉའ་གནོན་བཤུ་གཞོག་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་སྐོར་དང་། གང་ལྟར་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་རང་དབང་གཙོས་པའི་བོད་མི་དེ་དག་གིས་གང་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཀློག་ཀློག་ཤུད་ཤུད་བྱས་པ་དང་། སྐངས་འཛིན་ད་ལས་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་སྐོར་འགྲེལ་བཤད་བསྒྲིན་ཡོད། བོད་ནང་དུ་བར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལ་སྲིད་བྱུས་ཇི་ལྟར་འཛིན་བཞིན་ཡོད་སྐོར་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་སྲིད་བྱུས་བརྒྱུད་ནས་བོད་མི་དེ་དག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ག་འདྲ་འབུད་ཀྱི་ཡོད་པ། དེ་སྔ་ཡིན་ན་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་གསོའི་ལས་རིམ་ཞིག་འགྲོ་གི་ཡོད། ད་ལྟ་གཞི་རིམ་སྦྱོང་འགྲོ་སློབ་གྲྭ་ནས་རྒྱ་ཡིག་སློབ་དགོས་པའི་གནས་བབ་བཟོས་ཡོད་སྐབས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐད་ཡིག་ལ་ཐུག་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རྩ་མེད་གཏོང་རྒྱུ་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྲུངས་ཆེ་ལས་ཀའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་མང་པོ་ཞིག་བཟོ་གི་ཡོད།

དེའི་སྟང་ལ་ཆོས་དད་རང་དབང་ཐོག་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ང་ཚོའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནའ་སྔ་མོའི་འགྲོ་སྟངས་དང་འགྲོ་ལུགས་བསྒྱུར་བཅོས་ཇི་ལྟར་གཏོང་དགོས་སྐོར་དང་། དེའི་ནུས་པ་ཇི་ལྟར་མེད་པ་བཟོས་པ། སྟངས་འཛིན་དང་སེམ་འཛུལ། གསང་སྟུལ། དགོན་པའི་ནང་འཛིན་སྐྱོང་སྟངས་འཛིན་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཟླ་ཚན་མི་འདྲ་བའི་ལས་སྡེ་འཛུགས་རྒྱུའི་སྐོར། སྤྲུལ་སྐུའི་ཡང་སྲིད་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུའི་གནད་དོན་ཐོག་ལའང་འགྲེལ་བཤད་ཆ་ཚང་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་ནས་དཔེ་རིབ་དབུ་འབྱེད་གནང་ཡོད། དེའི་ནང་ཞིབ་ཚགས་མང་བ་ཡོང་གི་རེད། ད་ལན་རྒྱབ་ཤ་དཀར་པོར་ལན་འདེབས་གནང་བའི་ནང་འདས་པའི་ལོ་ ༧༠ ནང་བོད་ནང་ཁོར་ཡུག་རྩ་གཏོར་ཇི་ལྟར་བཏང་ཡོད་པའི་སྐོར་བཀོད་ཡོད།

འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ནི་འདས་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་ངོས་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཡོང་གི་རེད། ང་ཚོས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཞིར་བཞག་ཐོག་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་གི་ཡོད། གལ་ཆེ་བ་ནི་མ་འོངས་པར་ཇི་ལྟར་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། མ་འོངས་པར་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་པར་གཉིས་སྨན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་འདི་ཉིད་བོད་མིའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྐྱབས་རྗེ་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གྲོས་འགོ་བཏོན་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ཙམ་མ་ཟད། མང་ཚོགས་ནས་དེའི་ཐོག་བསམ་ཚུལ་བསྡུ་ལེན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྲིད་བྱུས་འདིའི་ཐོག་ནས་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཕན་གྱི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཐོག་ནས་ཇི་ལྟར་འགྲོ་དགོས་སྐོར་དང་། བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱུས་ལངས་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་སྟངས་དང་། བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་སྲིད་བྱུས་འཛིན་སྟངས་ཇི་ལྟར་ཡིན་དེ་དག་གསལ་པོ་བཟོས་པའི་ཐོག་ནས་ཐེངས་འདིའི་རྒྱབ་ཤ་དཀར་པོའི་ནང་དོན་རགས་བསྡུས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད།

རྒྱབ་ཤ་དཀར་པོའི་དཔེ་དེབ་འདི་ཉིད་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ལན་འདེབས་ཤིག་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲོད་བོད་དོན་ཞུ་གཏུག་གི་ལས་འགུལ་ཐོག་བརྗོད་གཞི་རེ་རེར་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་དགོས་རྒྱུ་དང་ལན་འདེབས་བསྒྲིན་རྒྱུའི་ཐད་ཐུགས་ཕན་གསོ་ངེས་ཡིན། ལྷག་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གཞུང་དང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་བྱེད་ས་དང་། ཡང་ན་གཞི་བཅོལ་ཡུལ་གྱི་དཔེ་དེབ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་པ་བསྟན་འཛིན་བདེ་གསལ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱབ་ཤ་དཀར་པོའི་རྩོམ་སྒྲིག་གི་འགན་འཁུར་བའི་ཐོག་དུས་ཚོད་མང་པོ་བཏང་ཡོད། གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་སློབ་སྟོན་གནང་མཁན་ཡོངས་དང་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་མི་ཚོས་ཀྱང་དཔེ་དེབ་དེར་ལྟ་ཀློག་དང་སློབ་སྦྱོང་གནང་སྟེ་ནང་དོན་ཁག་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་གནང་རོགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱག་སྐབས་རྨང་གཞི་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། ཅེས་གསུངས།

མཐར་ཕྱི་དྲིལ་ཀརྨ་ཆོས་དབྱིངས་ལགས་ཀྱིས་རིང་མིན་རྒྱབ་ཤ་དཀར་པོའི་དཔེ་དེབ་དེ་ཉིད་བོད་ཡིག་དང་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་འདོན་སྤེལ་གནང་རྗེས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་དྲ་རྒྱའི་སྟེང་གཞག་རྒྱུ་ཡིན་སྐོར་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

༧གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་དྲ་རྒྱའི་ཁ་བྱང་ www.bod.asia ཐོག་གཟིགས་པར་འཚལ།

TIBETAN FREEDOM
རང་དབང་གསར་ཤོག

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ།	ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྲགས།
གསར་འགོད་པ།	སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།
གསར་འགོད་པ།	སྐལ་བཟང་བདེ་སྐྱིད།
འགྲེམས་སྤེལ་བ།	ནོར་བུ་དབང་འདུས།
གློག་ཀླད་འཇུག་མཁན།	སྐལ་བཟང་བདེ་སྐྱིད།

ཕྱི་དྲིལ་ལྷན་ཁང་ནས་པར་སྐྲུན་ཞུས།

Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong, Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi, Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi, Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510
Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia
Regd. No. HPTIB/2017/74104